

Městský úřad Břeclav
odbor stavební a životního prostředí
oddělení vodního hospodářství, ovzduší a památkové péče

náměstí T. G. Masaryka 42/3

Břeclav, 690 81

Číslo jednací: MUBR 25 505/2021

V Břeclavi dne 24. 2. 2021.

Spisová značka: MUBR-S 14 745/2021 Ha

Vyřizuje: Viera Hanáková

Telefon: 519 311 401

E-mail: viera.hanakova@breclav.eu

R O Z H O D N U T Í

Městský úřad Břeclav, odbor stavební a životního prostředí, oddělení vodního hospodářství, ovzduší a památkové péče jako věcně a místně příslušný správní orgán státní památkové péče podle ust. § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen památkový zákon), ve znění zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, ust. § 10 a ust. § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), po provedeném řízení, na základě žádosti Města Valtice, IČO 002 83 665, nám. Svobody 21, Valtice, doručené Městskému úřadu Břeclav dne 3. 2. 2021, tímto v souladu s ust. § 44a a ust. § 14 odstavce 1 památkového zákona

vydává

ve věci **restaurování výklenkové kapličky – poklony, kulturní památky, zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek pod rej.č. 30328/7-1780 (dále jen ÚSKP), pozemek parc.č. 2748/1 v k.ú. Valtice**, který se také nachází v památkové zóně lednicko-valtického areálu (vyhláška ministerstva kultury č. 484/1992 ze dne 10. 9. 1992, o prohlášení lednicko-valtického areálu na jižní Moravě za památkovou zónu, od 7. 12. 1996 bylo toto území zařazeno na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO) toto

závazné stanovisko:

restaurování výklenkové kapličky - poklony, kulturní památky zapsané v ÚSKP pod rej.č. 30328/7-1780 podle předloženého restaurátorského záměru a návrhu restaurování „Výklenková kaplička, poklona, Valtice, ulice Petra Bezruče“, vypracovali Mgr. art. Jan Janda, Nádražní 366, Dolní Benešov a Mgr. art. Peter Šimon, sídl. Osvobození 749, Lednice, datum: leden 2021, pozemek parc. č. 2748/1 v k. ú. Valtice, je podle ustanovení § 14 odstavce 3 památkového zákona, a ust. § 10 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí památkový zákon, ve znění pozdějších předpisů, **p ř í p u s t n é z a této podmínky, kterou zajistí vlastník:**

1. Práce budou v jejich průběhu řádně dokumentovány a budou svolávány kontrolní prohlídky, na které budou zváni zástupci orgánu památkové péče (MěÚ Břeclav, odbor stavební a životního prostředí), odborné organizace (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně) a dodavatele prací. Ukončení akce proběhne závěrečnou kontrolní prohlídkou za přítomnosti všech dotčených stran. V rámci této závěrečné kontrolní prohlídky bude odborné organizaci předáno jedno paré závěrečné restaurátorské zprávy

Účastník řízení, na nějž se vztahuje rozhodnutí správního orgánu podle ust. § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu:

Město Valtice, IČO 002 83 665, nám. Svobody 21, Valtice

Odůvodnění:

Upozorňujeme, že v souladu s ust. § 14a) památkového zákona, restaurování kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi, může provádět fyzická osoba, která je plně svéprávná a bezúhonná a je držitelem povolení MK ČR k restaurování, s příslušnou specializací.

Městský úřad Břeclav, odbor stavební a životního prostředí, oddělení vodního hospodářství, ovzduší a památkové péče, obdržel dne 3. 2. 2021 pod č.j. MUBR 14 745/2021 písemnou žádost Města Valtice, IČO 002 83 665, nám. Svobody 21, Valtice, o vydání závazného stanoviska ve věci restaurování výklenkové kapličky – poklony, kulturní památky, zapsané v ÚSKP pod rej.č. 30328/7-1780, pozemek parc.č. 2748/1 v k.ú. Valtice. Pozemek se také nachází na území památkové zóny lednicko-valtického areálu (vyhláška ministerstva kultury č. 484/1992 ze dne 10. 9. 1992, o prohlášení lednicko-valtického areálu na jižní Moravě za památkovou zónu, od 7. 12. 1996 bylo toto území zařazeno na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO). Dnem podání žádosti bylo podle ust. § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno správní řízení, což bylo účastníkovi řízení oznámeno dopisem čj. MUBR 16 809/2021 ze dne 9. 2. 2021.

Výklenková kaplička, drobná architektura v podobě niky se sekundárně umístěnou sochou Panny Marie Immaculaty na předsazené menze, umístěné na zvýšené podezdívce. Pohledová strana menzy se zaobleným nárožím je akcentována vysekaným geometrickým dekorem. Podstavec je ukončen vyloženou římsou. Nároží jsou akcentována s vegetabilním dekorem. Hluboká nika s konchou je rámována profilovanou šambránou, přecházející v archivoltu. V jejím vrcholu se původně nacházely dvě okřídlené hlavičky putti, jež byly odcizeny. Průčelí je kryto dvojicí konkávně projmutých říms, dosedajících na mohutné volutové konzoly osazené z bočních stran poklony. Plocha mezi nimi je nad archivoltou akcentována dekorativní mušlí. Stavba je završena kovovým křížem na nízkém soklu s konkávně projmutými stranami.

Předmětem restaurátorského zásahu je jak stavební část objektu, tak uměleckořemeslná výzdoba včetně sochy. Navrhovaný postup restaurátorského zásahu, cituji: **„01/Chemické čištění:** chemické čištění nečistot a jejich usazenin, prachu, mechu, lišejníků a mastných usazenin, čištění roztokem vody a tenzidového roztoku s vysokou účinností Schmutzlöser – REMMERS (aplikace dle technického listu výrobce). Čištění bude probíhat mechanicky pomocí páry a za pomoci jemných kartáčků se syntetickým vláknem. Případné vápenné výluhy je vhodné odstranit kyselými čističi na bázi organických slabých kyselin, netvořících výkvěty solí. Po vyčištění bude na kámen aplikovaný biocidní peroxidový přípravek za účelem hloubkové eliminace nejen zelené řasy, ale i komplexní vyhubení kořenového systému v porézním materiálu. Na závěr budou podle potřeby lokálně vytaženy destruktivně působící soli. **02/ Mechanické čištění:** Odstranění nevyhovujících sekundárních vrstev. Mechanické odstranění nevyhovujících sekundárních tmelů a omítek, nesoudržných novodobých vrstev a jiných doplňků. **03/ Konsolidace, petrifikování hmoty kamene:** Architektura objektu bude celoplošně, opakovaně napuštěna roztokem esteru kyseliny křemičité KSE 300 HV (remmers.cz). Na bázi tetraetoxysilanu (etyl-silikátu) speciálně pro podklady s převážně vápenným pojivem s postupem odvolávajícím se na technický list produktu. Navrhovaný produkt je kompatibilní s přípravkem Keim Silex-OH, který je však primárně určen na zpevnění pískovcového kamene a byl použitý na objektu při posledním restaurování. Pískovcovou sochu Panny Marie Immaculaty není nutno petrifikovat, kamenná hmota je v dobré kondici. **04/ Lepení:** trhliny a uvolněné části vápencové architektury budou lepeny s použitím dvousložkového polyuretanového lepidla (Akemi). Případné praskliny povrchového rozsahu budou injektovány tlakově nízkoviskózní epoxidovou pryskyřicí. Ostatní trhliny do 1,5mm budou vyplněny modulovým systémem KSE – REMMERS. **05/ Tmelení a reprofilace:** tvarová rekonstrukce poškozených částí kamenné hmoty. Úbytky kamenné hmoty budou doplněny minerálním

tmel na hydraulické bázi Restauriermortel – REMMERS (aplikace dle technického listu výrobce). Tmel bude pevnostně, barevně i strukturou korespondovat s tmeleným materiálem originálu, pevnost tmelu musí být přizpůsobena pevnosti podkladu, doplněk nesmí sprašovat a poškozovat se běžným provozem. Doporučená pevnost v tlaku po 28 dnech: 12–15 MPa. Materiál musí být nasákavý (w_0), se smrštěním pod 1 mm/m, a zrnitostí odpovídající doplněnému kameni. Poškozená místa budou nově doplněná a vymodelována do tvaru, který bude svým tvarovým a vizuálním provedením odpovídat předmětné části navazujícího na poškozené místo. Tato směs bude namíchána tak, aby granulace a barevnost odpovídaly svým charakterem povrchu kamene nacházejícím se v bezprostřední blízkosti konkrétního poškozeného místa. (Označení jednotlivých tmelů Restauriermortel – REMMERS, které budou použity při doplnění úbytků kamenné hmoty: Restauriermortel N/0,2MF100089, Restauriermortel N/0,2MF100124, Restauriermortel N/0,2MF100194, Restauriermortel N/0,2MF100019, Restauriermortel N/0,2 MF100003). Tmelený podklad byl v minulosti hydrofobizován nereverzibilním přípravkem na bázi siloxanů, z tohoto důvodu navrhujeme použití lihového roztoku pro snížení povrchového napětí horniny a lepší přilnavost tmelů k povrchu horniny. **06/Rekonstrukce, vytvoření repliky:** součástí návrhu na restaurování je vytvoření repliky dvou odcizených andělských hlaviček s křídly na základě dostupné fotodokumentace. V postupu – modelování: s cílem dosáhnout identickou tvarovou kompozici. Formování: vytvoření sádrovo-silikonové formy z modelu. Zhotovení kopie z umělého kamene, tak aby granulace, pevnost a barevnost odpovídaly svým charakterem povrchu vápencového kamene. Instalace na místo. Cílem vytvoření repliky je doplnění původní kompozice objektu, která byla v minulosti degradována krádeží hodnotného sochařského prvku. **07/ Retuš:** barevné sjednocení tmelů s originálem bude realizované lazurními barvami a přírodními hlinkami, oxidickým pigmentem, světlo stálým, odolným proti alkáliím a bez použití titánové běloby. Jako pojivo budou sloužit organo-křemičité šlechtěné kopolymery, které zároveň plní funkci fixativu. Závěrem může být celý povrch objektu zakonzervovaný reverzibilním (parou) hydrofobním přípravkem na silikonové bázi. **08/ Barevná úprava architektury kapličky:** možnost aplikace sjednocující barevné vrstvy na architekturu objektu bude konzultována s orgánem památkové péče v průběhu restaurování. **09/ Konzervace kovových prvků:** Povrch kovových konstrukcí a kříže bude abrazivně očištěn a opatřen závěrečnou antikorozií úpravou. Reálný skutkový stav bude identifikovatelný až po demontáži. Možnost pozlacení vrcholového kříže bude předmětem konzultace s orgánem památkové péče v průběhu restaurování. **10/ Restaurátorská dokumentace:** V průběhu restaurátorské realizace budou všechny stavy dokumentovány a pravidelně konzultovány s metodikem. Závěrem bude vyhotovena restaurátorská dokumentace. **11/ Osvětlení objektu:** doporučujeme realizaci vhodného osvětlení památky. “

V souladu s ustanovením § 14 odst. 1 památkového zákona, zamýšlí-li vlastník kulturní památky provést údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky nebo jejího prostředí, je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Správní orgán stanoví základní podmínky, za kterých lze práce připravovat. Při stanovení podmínek vychází ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat. Obnova kulturní památky nebo její části, která je dílem výtvarného umění nebo prací uměleckých řemesel (restaurování), je souhrnem specifických výtvarných, umělecko-řemeslných a technických prací respektujících technickou a výtvarnou strukturu originálu. Socha, sochařská výzdoba a plastické prvky architektury jsou dílem umělecko-řemeslným.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 6 památkového zákona byla doručená žádost zaslána dne 10. 2. 2021 pod č.j. MUBR 16 809/2021 k písemnému vyjádření Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Brně, které je podkladem pro vydání závazného stanoviska. Vyjádření bylo správnímu orgánu doručeno dne 23. 2. 2021. Z obsahu vyjádření vyplývá, že zamýšlený postup obnovy není v rozporu se zájmem ochrany kulturně historických hodnot za dodržení výše uvedené podmínky. Odborná organizace dále doporučuje vypracovat restaurátorskou zprávu v souladu s Metodickým listem

NPÚ – Struktura a náležitosti restaurátorských zpráv. Požadavek na provádění prací držitelem příslušného povolení MKČR je součástí památkového zákona.

V souladu s ust. § 38 odstavce 1 správního řádu byl účastník řízení seznámen s možností nahlédnout do spisového materiálu. Podle ust. § 36 správního řádu mu bylo umožněno uplatnit připomínky a návrhy k předmětu řízení. Účastník žádné připomínky ani návrhy nevznosl.

Zdůvodnění podmínky:

Přestože vysokou autenticitu památky degraduje absence původní sochařské kompozice v podobě dvou andělských hlaviček s křídly, jež byly odcizeny někdy po roce 1996, vykazuje památka znaky umělecky hodnotné barokní práce z konce 18. století.

Podmínka na svolávání kontrolních dnů má oporu v zákoně, v ust. § 32 a ust. § 29 památkového zákona, kde je stanoven odborný dohled odborné organizace a dozor orgánu státní památkové péče. Kontrolní prohlídky jsou základním mechanismem účinného dohledu všech složek státní památkové péče. Zároveň plyne z povahy věci, že případné dílčí usměrňování může být uplatněno pouze v přítomnosti dotčených stran. Dokumentační činnost v průběhu prací, vyplývá z ust. § 10 odst. 4 vyhlášky, který ukládá povinnost vypracování závěrečné restaurátorské zprávy, jejíž součástí je mimo jiné fotodokumentace jednotlivých fází restaurování. Požadavek na odevzdání závěrečné restaurátorské zprávy má oporu v ust. § 14 odst. 9 památkového zákona. Restaurátorská zpráva je svou povahou historickým pramenem k památce a shrnuje provedené práce, včetně záznamu použitých technologií. Proto je nutné, aby tento dokument byl archivován u odborné organizace.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení; prvním dnem lhůty je den následující po dni oznámení rozhodnutí. Odvolání se podává prostřednictvím odboru stavebního a životního prostředí Městského úřadu Břeclav a rozhoduje o něm Krajský úřad Jihomoravského kraje v Brně – odbor kultury a památkové péče. Odvolání proti tomuto rozhodnutí má odkladný účinek.

Mgr. Silvie Baštinská
vedoucí odboru
v zast. Viera Hanáková

OTISK
ÚŘEDNÍHO
RAZÍTKA

Obdrží do vlastních rukou účastník řízení podle ust. § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu:

Město Valtice, nám. Svobody 21, 691 42 Valtice

Na vědomí:

Národní památkový ústav, Valdštejnské náměstí 3, Praha – územní odborné pracoviště Brno, Mgr. Zoja Matulíková